

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2014. gada 13. februārī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Intelektuālais īpašums — Kopienas dizainparaugi — Regula (EK) Nr. 6/2002 — 7. panta 1. punkts, 11. panta 2. punkts, 19. panta 2. punkts, 88. pants un 89. panta 1. punkta a) un d) apakšpunkts — Neregistrēts Kopienas dizainparaugs — Aizsardzība — Nodošana atklātībā — Novitāte — Prasība attiecībā uz pārkāpumu — Pierādīšanas pienākums — Noilgums — Prasības celšanas termiņš — Piemērojamās tiesības

Lieta C-479/12

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Bundesgerichtshof* (Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2012. gada 16. augustā un kas Tiesā reģistrēts 2012. gada 25. oktobrī, tiesvedībā

H. Gautzsch Großhandel GmbH & Co. KG

pret

Münchener Boulevard Möbel Joseph Duna GmbH.

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs M. Ilešičs [*M. Ilešič*], tiesneši K. G. Fernlunds [*C. G. Fernlund*], A. O'Kifs [*A. Ó Caoimh*], K. Toadere [*C. Toader*] un E. Jarašūns [*E. Jarašiūnas*] (referents),

ģenerālvokāts M. Vatelē [*M. Wathelet*],

sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Münchener Boulevard Möbel Joseph Duna GmbH* vārdā – *A. Rinkler, Rechtsanwalt*,

— Eiropas Komisijas vārdā – *G. Braun* un *F. Bulst*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2013. gada 5. septembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – vācu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes 2001. gada 12. decembra Regulas (EK) Nr. 6/2002 par Kopienas dizainparaugiem (OV 2002, L 3, 1. lpp.) 7. panta 1. punktu, 11. panta 2. punktu, 19. panta 2. punktu un 89. panta 1. punkta a) un d) apakšpunktu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *H. Gautzsch Großhandel GmbH & Co. KG* (turpmāk tekstā – “*Gautzsch Großhandel*”) un *Münchener Boulevard Möbel Joseph Duna GmbH* (turpmāk tekstā – “*MBM Joseph Duna*”) par prasību attiecībā uz pārkāpumu saistībā ar neregistrētu Kopienas dizainparaugu, kuru *MBM Joseph Duna* cēla pret *Gautzsch Großhandel*.

Atbilstošās tiesību normas

- 3 Saskaņā ar Regulas Nr. 6/2002 preambulas 1. apsvērumu:
“Vienota sistēma, lai iegūtu Kopienas dizainparaugu, ko vienoti ar vienādām sekām aizsargā visā Kopienas teritorijā, veicinātu Līgumā izstrādāto Kopienas mērķu sasniegšanu.”
- 4 Šīs regulas preambulas 21. un 22. apsvērumā ir noteikts:
“(21) Reģistrēta Kopienas dizainparauga piešķirto tiesību ekskluzīvais raksturs atbilst vēlmei nodrošināt tam lielāku juridisko drošību. Turpretī attiecībā uz neregistrētu Kopienas dizainparaugu būtu lietderīgi nodrošināt tikai tiesības, kas aizsargā no kopēšanas. Tādējādi aizsardzība nevar attiekties uz produktiem, kuros ir izmantoti dizainparaugi, ko neatkarīgi ir izstrādājis kāds cits modelētājs. Šīs tiesības būtu jāattiecina arī uz tirdzniecību ar produktiem, kuros ir izmantoti kontrafakta dizainparaugi.
(22) Šo tiesību izpilde ir jāatstāj valstu tiesību aktu kompetencē. Tādēļ visās dalībvalstīs ir jāparedz dažas vienotas pamatsankcijas. Tām, neatkarīgi no izpildes piekritības, ir jāļauj pārtraukt nesankcionētās darbības.”
- 5 Minētās regulas preambulas 31. apsvērumā ir precizēts:
“Šī regula neizslēdz iespēju piemērot tādiem dizainparaugiem, ko aizsargā Kopienas dizainparaugs, rūpnieciskā īpašuma likumus vai citus attiecīgos dalībvalstu tiesību aktus, piemēram, likumus, kas attiecas uz dizainparaugu aizsardzību, kura ir iegūta ar reģistrāciju, vai likumus, kas attiecas uz neregistrētiem dizainparaugiem, preču zīmēm, patentiem un funkcionāliem modeļiem, negodīgu konkurenci vai civiltiesisko atbildību.”
- 6 Saskaņā ar Regulas Nr. 6/2002 1. panta 1. punktu un 2. punkta a) apakšpunktu dizainparaugu, kas atbilst šajā regulā izstrādātajiem noteikumiem, aizsargā kā “neregistrētu Kopienas dizainparaugu”, ja to nodod atklātībā minētajā regulā izstrādātajā kārtībā.
- 7 Regulas Nr. 6/2002 4. panta “Aizsardzības iegūšanas nosacījumi” 1. punktā ir noteikts, ka dizainparaugs ir aizsargāts kā Kopienas dizainparaugs tikai tad, ja tas ir jauns un tam ir individuāla būtība.
- 8 Saskaņā ar šīs regulas 5. panta “Novitāte” 1. punktu:
“Dizainparaugu uzskata par jaunu, ja sabiedrībai nav darīts pieejams identisks dizainparaugs, šādos gadījumos:
a) attiecībā uz neregistrētu Kopienas dizainparaugu, līdz tam datumam, kad dizainparaugs, kura aizsardzību pieprasa, ir pirmo reizi darīts pieejams sabiedrībai;

[..].”

- 9 Minētās regulas 6. panta “Individuālā būtība” 1. punktā ir paredzēts:

“Uzskata, ka dizainparaugam ir individuāla būtība, ja vispārējais iespaids, ko tas rada informētam lietotājam, atšķiras no vispārējā iespaida, ko šādam lietotājam rada jebkurš dizainparaugs, kas ir darīts pieejams sabiedrībai, šādos gadījumos:

- a) attiecībā uz neregistrētu Kopienas dizainparaugu, līdz tam datumam, kad dizainparaugs, kura aizsardzību pieprasa, ir pirmo reizi darīts pieejams sabiedrībai;

[..].”

- 10 Šīs pašas regulas 7. panta “Nodošana atklātībā” 1. punktā ir noteikts:

“Lai piemērotu regulas 5. un 6. pantu, uzskata, ka dizainparaugs ir darīts pieejams sabiedrībai, ja tas ir publicēts pēc reģistrācijas vai citādi, vai izstādīts, izmantots tirdzniecībā vai citādi nodots atklātībai līdz, attiecīgi, 5. panta 1. punkta a) apakšpunktā un 6. panta 1. punkta a) apakšpunktā vai 5. panta 1. punkta b) apakšpunktā un 6. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētajam datumam, izņemot, ja par šiem notikumiem parastā uzņēmējdarbības gaitā praktiski nav varējis uzzināt to personu loks, kuras ir specializējušās attiecīgajā nozarē un darbojas Kopienā. Dizainparaugu tomēr neuzskata par darītu pieejamu sabiedrībai tikai tādēļ, ka tas ir atklāts trešajai personai ar tieši vai netieši izteiktu konfidencialitātes nosacījumu.”

- 11 Regulas Nr. 6/2002 11. pantā “Neregistrēta Kopienas dizainparauga aizsardzības sākšanās un ilgums” ir paredzēts:

“1. Dizainparaugu, kas atbilst 1. iedaļā izstrādātajiem noteikumiem, aizsargā kā neregistrētu Kopienas dizainparaugu trīs gadus ilgi pēc datuma, kad tas ir pirmo reizi darīts pieejams sabiedrībai Kopienā.

2. Šā panta 1. punkta nolūkā dizainparaugu uzskata par darītu pieejamu sabiedrībai Kopienā, ja tas ir bijis publicēts, izstādīts, izmantots tirdzniecībā vai citādi atklāts tādā veidā, ka parastā uzņēmējdarbības gaitā par šiem notikumiem ir varējis uzzināt to personu loks, kuras ir specializējušās attiecīgajā nozarē un darbojas Kopienā. Dizainparaugu tomēr neuzskata par darītu pieejamu sabiedrībai tikai tādēļ, ka tas ir atklāts trešajai personai ar tieši vai netieši izteiktu konfidencialitātes nosacījumu.”

- 12 Šīs regulas 19. panta “Kopienas dizainparauga piešķirtās tiesības” 1. un 2. punktā ir noteikts:

“1. Reģistrēts Kopienas dizainparaugs piešķir tā īpašniekam ekskluzīvas tiesības to izmantot un neļaut trešām personām to izmantot bez viņa piekrišanas. Minētā izmantošana attiecas, jo īpaši, uz tāda ražojuma, kurā dizainparaugs ir iekļauts vai kuram tas ir izmantots, izgatavošanu, piedāvāšanu, laišanu tirgū, importu, eksportu vai izmantošanu, vai šāda ražojuma glabāšanu šiem mērķiem.

2. Tomēr neregistrēts Kopienas dizainparaugs piešķir tā īpašniekam tiesības novērst 1. punktā minētās darbības tikai tad, ja apstrīdēto izmantošanu rada aizsargātā dizainparauga kopēšana.

Apstrīdēto izmantošanu neuzskata par aizsargātā dizainparauga kopēšanas rezultātu, ja tā rodas tāda modelētāja neatkarīgā radošā darbā, par kuru var uzskatīt, ka tam nav bijis zināms dizainparaugs, ko tā īpašnieks darījis pieejamu sabiedrībai.”

- 13 Saskaņā ar minētās regulas 88. pantu “Piemērojamie tiesību akti”:

“1. Kopienas dizainparaugu tiesas piemēro šīs regulas noteikumus.

2. Visos jautājumos, ko šī regula neaptver, Kopienas dizainparaugu tiesa piemēro valsts tiesību aktus, tostarp starptautiskās privāttiesības.

3. Ja vien šajā regulā nav paredzēts citādi, Kopienas dizainparaugu tiesa piemēro tos procesuālos noteikumus, kas attiecas uz tādām pašām prasībām saistībā ar valsts dizainparaugu tiesībām tajā dalībvalstī, kur šī tiesa atrodas.”

14 Šīs paša regulas 89. panta “Sankcijas prasībās attiecībā uz pārkāpumiem” 1. punktā ir noteikts:

“Ja prasībā attiecībā uz pārkāpumu vai pārkāpuma draudiem Kopienas dizainparauga tiesa konstatē, ka atbildētājs ir pārkāpis vai draudējis pārkāpt Kopienas dizainparauga tiesības, tā izdod šādus rīkojumus, ja vien nepastāv īpaši iemesli, lai to nedarītu:

- a) rīkojumu, ar kuru aizliedz atbildētājam turpināt darbības, ar ko ir pārkāptas Kopienas dizainparauga tiesības vai ir iespējams tās pārkāpt;
- b) rīkojumu konfiscēt pārkāpuma produktus;
- c) rīkojumu konfiscēt materiālus un darbarīkus, kas galvenokārt izmantoti pārkāpuma produktu ražošanai, ja to īpašnieks ir zinājis šīs izmantošanas sekas vai tās konkrētajos apstākļos ir acīmredzamas;
- d) citus rīkojumus, ar kuriem uzliek citas apstākļiem atbilstīgas sankcijas, ko paredz tiesību akti un starptautiskās privāttiesības tajā dalībvalstī, kurā ir notikuši pārkāpumi vai bijuši pārkāpumu draudi.”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 15 No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka pamatlietas dalībnieki tirgoja dārza mēbeles. *MBM Joseph Duna* pārdoto izstrādājumu vidū ir Vācijā tirgots ar baldahīnu segts dārza paviljons, kura paraugu 2004. gada rudenī radīja šīs sabiedrības vadītājs. 2006. gadā *Gautzsch Großhandel* savukārt sāka pārdot dārza paviljonu ar nosaukumu “Athen”, kuru izgatavoja Ķīnā reģistrēts uzņēmums *Zhengte*.
- 16 Pieprasīdama savam paraugam neregistrētu Kopienas dizainparaugu aizsardzību, *MBM Joseph Duna* iesniedza *Landgericht Düsseldorf* (Diseldorfas apgabaltiesa) (Vācija) prasību pret *Gautzsch Großhandel* par pārkāpumu, cenšoties panākt, lai šī sabiedrība pārtrauc pārdot minēto paviljonu, nodod tās valdījumā vai īpašumā esošos ražojumus, ar kuriem tiek pārkāptas tiesības, iznīcināšanai, sniedz ziņas par savu darbību un lai tai tiktu noteikts pienākums atlīdzināt ar šīm darbībām radītos zaudējumus.
- 17 Savu prasību pamatojumam *MBM Joseph Duna* tostarp norāda, ka paviljons “Athen” esot kopija paraugam, uz kuru tam ir īpašumtiesības, kurš 2005. gada aprīlī un maijā bija iekļauts “*MBM* jaunumu apskatā”, kas tika izplatīts lielākajiem nozares mēbeļu un dārza mēbeļu tirgotājiem, kā arī Vācijas mēbeļu iepirkuma apvienībām.
- 18 *Gautzsch Großhandel* iebilda pret šīm prasībām, norādot, ka paviljonu “Athen” 2005. gada sākumā patstāvīgi radīja uzņēmums *Zhengte*, nezinot par *MBM Joseph Duna* paraugu. Tā norādīja, ka šis paviljons Eiropas klientiem tika prezentēts 2005. gada martā šī uzņēmuma izstāžu telpās Ķīnā un šī paša gada jūnijā paraugs tika nosūtīts Beļģijā reģistrētai sabiedrībai *Kosmos*. Uzskatot, ka *MBM Joseph Duna* zināja par šī parauga esamību kopš 2005. gada septembra un zināja, ka tas ir bijis pārdošanā no 2006. gada augusta, tā savai aizsardzībai atsaucās uz noilgumu un prasības celšanas termiņa izbeigšanos.

- 19 Pirmās instances tiesa konstatēja, ka vairs nav jālemj par pirmo un otro prasības daļu par paviljona “Athen” izmantošanas pārtraukšanu un produkcijas, ar kuru tiek pārkāptas tiesības, nodošanu, jo ir beidzies neregistrēto Kopienas dizainparaugu triju gadu aizsardzības termiņš. Lemjot par citiem prasības pamatiem, tā nosprieda, ka *Gautzsch Großhandel* ir jāsniedz informācija par savu darbību, un noteica tai pienākumu atlīdzināt ar šīm darbībām nodarītos zaudējumus.
- 20 *Gautzsch Großhandel* apelācijas sūdzību par šo spriedumu apelācijas tiesa noraidīja, uzskatot, ka saskaņā ar Regulas Nr. 6/2002 19. panta 2. punktu un 89. panta 1. punkta a) un d) apakšpunktu, kā arī Vācijas Likumu par dizainparaugu tiesisko aizsardzību pirmie divi prasības pamati jau sākotnēji ir tikuši pamatoti un *MBM Joseph Duna* patiešām bija tiesības iegūt pieprasīto informāciju un saņemt zaudējumu atlīdzību.
- 21 Kasācijas [“Revision”] sūdzības ietvaros, ko *Gautzsch Großhandel* cēla iesniedzējtiesā, tai, ņemot vērā pamatlietas faktus, rodas jautājums par jēdziena “nodošana atklātībā”, kas tostarp ir ietverts Regulas Nr. 6/2002 7. panta 1. punktā un 11. panta 2. punktā, piemērojamību, lai varētu noteikt, vai neregistrētais paraugs, kura aizsardzība tiek apstrīdēta, tika nodots atklātībā sabiedrībai šīs regulas izpratnē un vai tam pretnostatītais modelis tika nodots atklātībā ātrāk.
- 22 Turklāt iesniedzējtiesa vaicā, vai pierādījumi tam, ka ir pārkāptas neregistrēta dizainparauga tiesības, kā arī noilgums un prasības celšanas termiņa izbeigšanās, uz ko var norādīt aizstāvība pret prasību attiecībā uz pārkāpumu, ir regulēti Savienības tiesībās vai arī tie izriet no valsts tiesībām. Turklāt tā vaicā, vai prasībām piemērojamās tiesības, kas visā Eiropas Savienībā paredz viltotās produkcijas iznīcināšanu, kā arī informācijas iegūšanu par pārkāpuma izdarītāja darbībām un ar šīm darbībām radīto zaudējumu atlīdzināšanu, izriet no pārkāpēja valsts tiesībām vai no tās dalībvalsts tiesībām, kurā tiesību pārkāpošās darbības ir veiktas.
- 23 Šādos apstākļos *Bundesgerichtshof* [Federālā Augstākā tiesa] nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Vai Regulas [Nr. 6/2002] 11. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, attiecīgā dizainparauga attēlus izdalot tirgotājiem, par šo dizainparaugu parastā uzņēmējdarbības gaitā ir varējis uzzināt to personu loks, kuras ir specializējušās attiecīgajā nozarē un darbojas Savienībā?
- 2) Vai Regulas [Nr. 6/2002] 7. panta 1. punkta pirmais teikums ir jāinterpretē tādējādi, ka par dizainparaugu, kaut gan tas ir atklāts trešajai personai bez tieši vai netieši izteikta konfidencialitātes nosacījuma, parastā uzņēmējdarbības gaitā nav varējis uzzināt to personu loks, kuras ir specializējušās attiecīgajā nozarē un darbojas Savienībā, ja:
- a) tas ir darīts pieejams tikai vienam atsevišķam nozares uzņēmumam, vai
- b) ir ticis izstādīts kāda Ķīnā esoša uzņēmuma izstāžu telpās, kurās netiek veikta parastā tirgus novērošana?
- 3 a) Vai Regulas [Nr. 6/2002] 19. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka neregistrēta dizainparauga īpašniekam ir pienākums pierādīt, ka apstrīdētā izmantošana ir aizsargātā dizainparauga kopēšanas rezultāts?
- b) Ja atbilde uz trešā jautājuma a) punktu ir apstiprinoša:
- Vai notiek pierādīšanas pienākuma pāreja vai arī ir noteikti atvieglojumi attiecībā uz pierādījumu sniegšanu neregistrētā dizainparauga īpašniekam, ja starp dizainparaugu un apstrīdēto izmantošanu pastāv būtiskas sakritības?

- 4 a) Vai Regulas [Nr. 6/2002] 19. panta 2. punktā un 89. panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzētajām tiesībām aizliegt pārkāpt neregistrēta Kopienas dizainparauga tiesības ir piemērojams noilgums?
- b) Ja atbilde uz ceturtno jautājuma a) punktu ir apstiprinoša:
- Vai noilguma pamatā ir Savienības tiesības, un ja jā, tad kāda tiesību norma?
- 5 a) Vai Regulas [Nr. 6/2002] 19. panta 2. punktā un 89. panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzētajām tiesībām aizliegt pārkāpt neregistrēta Kopienas dizainparauga tiesības ir piemērojama prasības celšanas termiņa izbeigšanās?
- b) Ja atbilde uz piekto jautājuma a) punktu ir apstiprinoša:
- Vai prasības celšanas termiņa izbeigšanās pamatā ir Savienības tiesības, un ja jā, tad kāda tiesību norma?
- 6) Vai Regulas [Nr. 6/2002] 89. panta 1. punkta d) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka attiecībā uz visā Savienībā celtām prasībām par iznīcināšanu, informācijas sniegšanu un zaudējumu atlīdzību neregistrēta Kopienas dizainparauga tiesību pārkāpuma dēļ ir jāpiemēro to dalībvalstu tiesības, kurās pārkāpumi ir tikuši izdarīti?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 24 Iesniedzējtiesa norāda, ka apelācijas tiesa uzskatīja, ka pamatlietā aplūkotais *MBM Joseph Duna* dārza paviljona modelis pirmo reizi tika nodots atklātībā, 2005. gada aprīlī un maijā 300–500 eksemplāru apmērā izplatot “*MBM* jaunumu apskatu”, kurā bija iekļauti šī parauga attēli, tirgotājiem un starpniekiem, kā arī divām Vācijas mēbeļu iepirkuma apvienībām.
- 25 Ņemot vērā šos faktus, iesniedzējtiesa uzdod jautājumu, vai šī modeļa attēlu nodošana komersantiem ir pietiekama, lai varētu uzskatīt, ka par to parastā uzņēmējdarbības gaitā ir varējis uzzināt to personu loks, kuras ir specializējušās attiecīgajā nozarē un darbojas Savienībā Regulas Nr. 6/2002 11. panta 2. punkta izpratnē. Šajā ziņā tā norāda, ka ir uzskats, saskaņā ar kuru specializēto personu lokā ietilptu tikai personas, kurām attiecīgajā nozarē ir uzdots plānot dizainparaugus un izstrādāt vai izgatavot izstrādājumus saskaņā ar šiem dizainparaugiem. Tādējādi atbilstoši šim viedoklim specializēto personu lokā neietilpst visi komersanti, bet tikai tie, kuri būtiski ietekmē to pārdotā izstrādājuma dizainu.
- 26 Tomēr ir jākonstatē, ka šāda jēdziena “personu loks, kuras ir specializējušās” interpretācija neizriet no Regulas Nr. 6/2002 11. panta 2. punkta.
- 27 Kā norāda Komisija savos Tiesai iesniegtajos apsvērumos un ģenerāladvokāts savu secinājumu 34. un nākamajos punktos, šīs regulas 11. panta 2. punktā nav ietverts ierobežojums attiecībā uz fizisko vai juridisko personu, kuras var tikt uzskatītas par tādām, kas ietilpst attiecīgās nozares specializēto personu lokā, darbību raksturu. Turklāt no šīs tiesību normas formulējuma, un it īpaši no fakta, ka tajā kā neregistrētu dizainparaugu nodošanas atklātībā sabiedrībai veids ir paredzēta izmantošana tirdzniecībā un ir noteikts pienākums ņemt vērā “parasto uzņēmējdarbības gaitu”, izvērtējot, vai faktus, kas rada nodošanu atklātībā, var uzzināt specializēto personu loks, izriet, ka tirgotāji, kuri nav piedalījušies attiecīgā izstrādājuma izstrādē, principā nevar tikt izslēgti no to personu loka, kuras var uzskatīt par tādām, kuras ietilpst minētajā specializēto personu lokā.

- 28 Turklāt ar šādu izslēgšanu tiktu radīts neregistrētu Kopienas dizainparaugu aizsardzības ierobežojums, kam turklāt nav atrodams pamatojums citos Regulas Nr. 6/2002 noteikumos un preambulas apsvērumos.
- 29 Tomēr jautājums ir par to, vai ar neregistrēta dizainparauga nodošanu atklātībā attiecīgās nozares tirgotājiem, kuri darbojas Savienībā, pietiek, lai varētu uzskatīt, ka par šo dizainparaugu parastā uzņēmējdarbības gaitā varēja uzzināt specializēto personu loks, ir fakta jautājums un atbilde uz to ir atkarīga no izvērtējuma, kuru Kopienas dizainparaugu tiesa sniedz par katras lietas apstākļiem.
- 30 Attiecīgi uz pirmo uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 6/2002 11. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka var tikt uzskatīts, ka par dizainparaugu parastā uzņēmējdarbības gaitā ir varējis uzzināt to personu loks, kuras ir specializējušās attiecīgajā nozarē un darbojas Savienībā, ja attiecīgā dizainparauga attēli ir izdalīti tirgotājiem, kuri darbojas šajā nozarē, – tas ir jāizvērtē Kopienas dizainparaugu tiesai, ņemot vērā izskatāmās lietas apstākļus.

Par otro jautājumu

- 31 Iesniedzējtiesa norāda, ka apelācijas tiesa ir piekritusi, ka pamatlietā aplūkotais *MBM Joseph Duna* dizainparaugs ir jauns Regulas Nr. 6/2002 5. panta 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē, uzskatot, ka personu loks, kuras ir specializējušās attiecīgajā nozarē, parastā uzņēmējdarbības gaitā nevarēja zināt par dizainparaugu “Athen”, kas 2005. gadā tika izstādīts uzņēmuma *Zhengte* izstāžu telpās Ķīnā un prezentēts sabiedrībai *Kosmos* Beļģijā.
- 32 Ņemot vērā šos apsvērumus, iesniedzējtiesa uzdod jautājumu, vai Regulas Nr. 6/2002 7. panta 1. punkta pirmais teikums ir jāinterpretē tādējādi, ka par dizainparaugu, kaut gan tas ir atklāts trešajai personai bez tieši vai netieši izteikta konfidencialitātes nosacījuma, parastā uzņēmējdarbības gaitā nav varējis uzzināt to personu loks, kuras ir specializējušās attiecīgajā nozarē un darbojas Savienībā, ja tas ir darīts pieejams tikai vienam attiecīgās nozares uzņēmumam vai ir ticis izstādīts kāda uzņēmuma izstāžu telpās, kurās netiek veikta “parastā tirgus novērošana”.
- 33 Šajā ziņā ir jānorāda, ka no Regulas Nr. 6/2002 7. panta 1. punkta pirmā teikuma formulējuma izriet, ka, lai tiktu uzskatīts, ka dizainparaugs ir nodots atklātībā, šīs regulas 5. un 6. panta piemērošanas nolūkos netiek prasīts, lai fakti, kas veido nodošanu atklātībai, rastos Savienības teritorijā.
- 34 Tomēr no šī paša panta izriet, ka dizainparaugu tomēr neuzskata par nodotu atklātībā, ja faktus, kas veido nodošanu atklātībā, parastā uzņēmējdarbības gaitā nevarēja uzzināt to personu loks, kuras ir specializējušās attiecīgajā nozarē un darbojas Savienībā. Jautājums, vai personas, kuras ietilpst šajā lokā, varēja uzzināt par notikumiem, kas norisinājušies ārpus Savienības, ir fakta jautājums un atbilde uz to ir atkarīga no izvērtējuma, kuru Kopienas dizainparaugu tiesa sniedz par katras lietas apstākļiem.
- 35 Tas pats attiecas uz jautājumu, vai ar to, ka dizainparaugs ir nodots atklātībā tikai vienam attiecīgās nozares uzņēmumam Savienībā, pietiek, lai varētu uzskatīt, ka personu loks, kuras ir specializējušās minētajā nozarē, parastā uzņēmējdarbības gaitā varēja par to uzzināt. Nevar tikt izslēgts, ka noteiktos apstākļos ar šādu nodošanu atklātībai pietiek.
- 36 Ņemot vērā šos apsvērumus, uz otro uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 6/2002 7. panta 1. punkta pirmais teikums ir jāinterpretē tādējādi, ka var tikt uzskatīts, ka par dizainparaugu, kaut gan tas ir atklāts trešajai personai bez tieši vai netieši izteikta konfidencialitātes nosacījuma, parastā uzņēmējdarbības gaitā nav varējis uzzināt to personu loks, kuras ir specializējušās attiecīgajā nozarē un darbojas Savienībā, ja tas ir darīts pieejams tikai vienam attiecīgās nozares uzņēmumam vai ir ticis izstādīts tikai kāda uzņēmuma izstāžu telpās, kurš neatrodas Savienībā, – tas ir jāizvērtē Kopienas dizainparaugu tiesai, ņemot vērā izskatāmās lietas apstākļus.

Par trešo jautājumu

- 37 Iesniedzējtiesa norāda, ka apelācijas tiesa ir nospriedusi, ka *Gautzsch Großhandel* paraugs esot uzskatāms nevis par neatkarīga radoša darba rezultātu, bet par *MBM Joseph Duna* modeļa kopiju, uzskatot, ka pēdējam minētajam esot jāpiemēro atvieglojumi attiecībā uz pierādījumu sniegšanu šajā ziņā, ņemot vērā “objektīvi konstatēto būtisko sakritību” starp abiem šiem modeļiem.
- 38 Ņemot vērā šos apstākļus, iesniedzējtiesa vaicā, vai Regulas Nr. 6/2002 19. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka neregistrēta Kopienas dizainparauga īpašniekam ir pienākums pierādīt, ka apstrīdētā izmantošana ir aizsargātā dizainparauga kopēšanas rezultāts, un – apstipriņošanas atbildes gadījumā, – vai notiek pierādīšanas pienākuma pāreja vai arī ir noteikti atvieglojumi, ja starp šo dizainparaugu un dizainparaugu, kura izmantošana tiek apstrīdēta, pastāv “būtiskas sakritības”.
- 39 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka Regulas Nr. 6/2002 19. pantā, kurš, kā norāda tā nosaukums, attiecas uz Kopienas dizainparauga piešķirtajām tiesībām, nav ietverti tieši noteikumi saistībā ar pierādījumu iegūšanu.
- 40 Tomēr, kā norāda ģenerālvokāts secinājumu 67.–74. punktā, atsaucoties uz preču zīmju tiesībām, ja jautājums par to, kuram ir jāpierāda, ka apstrīdēto izmantošanu rada aizsargātā dizainparauga kopēšana, izrietētu no dalībvalstu tiesībām, Kopienas dizainparauga īpašnieki varētu saņemt atšķirīgu aizsardzību atkarībā no attiecīgā likuma, tādējādi mērķis nodrošināt vienādu aizsardzību, kas rada vienādu ietekmi visā Savienībā, kas tostarp izriet no Regulas Nr. 6/2002 preambulas 1. apsvēruma, netiktu sasniegts (pēc analogijas skat. 2005. gada 18. oktobra spriedumu lietā *C-405/03 Class International*, Krājums, I-8735. lpp., 73. punkts).
- 41 Ņemot vērā šo mērķi, kā arī Regulas Nr. 6/2002 19. panta 2. punkta struktūru un sistēmu, ir jāuzskata, ka gadījumā, ja aizsargātā dizainparauga īpašnieks atsaucas uz tiesībām, kas norādītas šīs tiesību normas pirmajā daļā, pienākums pierādīt, ka apstrīdēto izmantošanu rada šī dizainparauga kopēšana, ir šim īpašniekam, savukārt atbilstoši šīs pašas tiesību normas otrajai daļai pretējai pusei ir jāpierāda, ka apstrīdēto izmantošanu ir radījis neatkarīgs radošs darbs.
- 42 Pārējā daļā, ciktāl Regulā Nr. 6/2002 nav noteikti pierādījumu iegūšanas noteikumi, no tās 88. panta izriet, ka šie noteikumi ir paredzēti dalībvalstu tiesībās. Tomēr tām saskaņā ar judikatūru un atbilstoši līdzvērtības un efektivitātes principiem ir jānodrošina, ka šie noteikumi nav mazāk labvēlīgi par tiem, kas attiecas uz līdzīgām iekšēja rakstura prasībām, un tie nedrīkst attiecīgajām personām padarīt praktiski neiespējamu vai pārmērīgi grūtu to tiesību īstenošanu, kas izriet no Savienības tiesībām (šajā ziņā skat. 2008. gada 24. aprīļa spriedumu lietā *C-55/06 Arcor*, Krājums, I-2931. lpp., 191. punkts).
- 43 Tādējādi, kā norāda Komisija, ja Kopienas dizainparauga tiesa konstatē, ka gadījumā, ja aizsargātā dizainparauga īpašniekam būtu jāuzņemas pierādīšanas pienākums, tas var padarīt neiespējamu vai pārmērīgi grūtu to iegūšanu, lai nodrošinātu efektivitātes principa ievērošanu, tai ir pienākums izmantot visus procesuālos līdzekļus, kas tai ir pieejami saskaņā ar valsts tiesībām, lai novērstu šīs grūtības (pēc analogijas skat. 2006. gada 7. septembra spriedumu lietā *C-526/04 Laboratoires Boiron*, Krājums, I-7529. lpp., 55. punkts, un 2010. gada 28. janvāra spriedumu lietā *C-264/08 Direct Parcel Distribution Belgium*, Krājums, I-731. lpp., 35. punkts). Tādējādi nepieciešamības gadījumā tā var piemērot valsts tiesību noteikumus, ar kuriem ir paredzēti pierādīšanas pienākuma grozījumi vai priekšrocības.
- 44 Attiecīgi uz trešo jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 6/2002 19. panta 2. punkta pirmā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka aizsargātā dizainparauga īpašniekam ir jāpierāda, ka apstrīdēto izmantošanu rada šī dizainparauga kopēšana. Tomēr, ja Kopienas dizainparaugu tiesa konstatē, ka gadījumā, ja minētajam īpašniekam būtu jāuzņemas pierādīšanas pienākums, tas var padarīt neiespējamu vai pārmērīgi grūtu to iegūšanu, lai nodrošinātu efektivitātes principa ievērošanu, tai ir pienākums

izmantojot visus procesuālos līdzekļus, kas tai ir pieejami saskaņā ar valsts tiesībām, lai novērstu šīs grūtības, tostarp, vajadzības gadījumā, piemērojot valsts tiesību noteikumus, ar kuriem ir paredzēti pierādīšanas pienākuma grozījumi vai priekšrocības.

Par ceturto un piekto jautājumu

- 45 Iesniedzējtiesa norāda, pirmkārt, ka apelācijas tiesa ir konstatējusi, ka tiesībām aizliegt pārkāpjošas darbības, pamatojoties uz Regulas Nr. 6/2002 19. panta 2. punktu un 89. panta 1. punkta a) apakšpunktu, dienā, kad tika celta prasība, nebija iestājies noilgums. Saistībā ar šo konstatējumu tā vaicā, vai šīm tiesībām ir piemērojams noilgums un, apstiprinošas atbildes gadījumā, vai tam ir piemērojamas Savienības tiesības. Iesniedzējtiesa šajā ziņā norāda, ka Regulā Nr. 6/2002 šajā saistībā nav ietvertas īpašas tiesību normas, bet tās 89. panta 1. punktā ir paredzēts, ka Kopienas dizainparaugu tiesa pārkāpuma gadījumā nosaka sankcijas, “ja vien nepastāv īpaši iemesli, lai to nedarītu”.
- 46 Otrkārt, norādot, ka apelācijas tiesa ir noraidījusi iebildi par prasības celšanas termiņa izbeigšanos, kuru bija izvirzījusi *Gautzsch Großhandel*, iesniedzējtiesa uzskata, ka ir arī jānoskaidro, vai un, attiecīgā gadījumā, ar kādiem nosacījumiem var izbeigties termiņš prasības celšanai attiecībā uz pārkāpumu, pamatojoties uz Regulas Nr. 6/2002 19. panta 2. punktu un 89. panta 1. punkta a) apakšpunktu. Tā uzskata, ka ir jānosaka, vai apstākļi, kuru dēļ *Gautzsch Großhandel* atsauca uz prasības celšanas termiņa izbeigšanos, ietilpst šajā pēdējā tiesību normā minēto “īpašo iemeslu” kategorijā.
- 47 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka Regulā Nr. 6/2002 nekas nav minēts par noilgumu un prasības celšanas termiņa zaudēšanu, uz ko varētu atsaukties aizstāvībai pret prasību, kas celta, pamatojoties uz tās 19. panta 2. punktu un 89. panta 1. punkta a) apakšpunktu.
- 48 “Īpašu iemeslu” jēdziens šīs regulas 89. panta 1. punkta izpratnē attiecas uz faktiskajiem apstākļiem, kas ir specifiski izskatāmajam gadījumam (pēc analogijas skat. 2006. gada 14. decembra spriedumu lietā C-316/05 *Nokia*, Krājums, I-12083. lpp., 38. punkts). Tādējādi tajā neietilpst noilgums un prasības celšanas termiņa izbeigšanās, kas ir uzskatāmi par juridiskiem apstākļiem.
- 49 Tādējādi atbilstoši Regulas Nr. 6/2002 88. panta 2. punktam noilgumu un prasības celšanas termiņa izbeigšanos, uz ko varētu atsaukties aizstāvībai pret prasību, kas celta, pamatojoties uz tās 19. panta 2. punktu un 89. panta 1. punkta a) apakšpunktu, regulē valsts tiesības, kuras ir jāpiemēro, ievērojot līdzvērtības un efektivitātes principus, kuru saturs ir atgādināts šī sprieduma 42. punktā (pēc analogijas skat. arī 2006. gada 13. jūlija spriedumu apvienotajās lietās no C-295/04 līdz C-298/04 *Manfredi* u.c., Krājums, I-6619. lpp., 77.–80. punkts, 2010. gada 28. janvāra spriedumu lietā C-406/08 *Uniplex (UK)*, Krājums, I-817. lpp., 32. un 40. punkts; 2010. gada 8. jūlija spriedumu C-246/09 *Bulicke*, Krājums, I-7003. lpp., 25. punkts, 2011. gada 8. septembra spriedumu lietā C-177/10 *Rosado Santana*, Krājums, I-7907. lpp., 89., 90., 92. un 93. punkts, kā arī 2012. gada 19. jūlija spriedumu lietā C-591/10 *Littlewoods Retail* u.c., 27. punkts).
- 50 Tādējādi uz ceturto un piekto jautājumu ir jāatbild, ka noilgumu un prasības celšanas termiņa izbeigšanos, uz ko varētu atsaukties aizstāvībai pret prasību, kas celta, pamatojoties uz Regulas Nr. 6/2002 19. panta 2. punktu un 89. panta 1. punkta a) apakšpunktu, regulē valsts tiesības, kuras ir jāpiemēro, ievērojot līdzvērtības un efektivitātes principus.

Par sesto jautājumu

- 51 Konstatējusi, ka apelācijas tiesa nav norādījusi, kādas ir piemērojamās tiesības prasībām par pārkāpuma produktu iznīcināšanu, informācijas par *Gautzsch Großhandel* iegūšanai un ar šīm darbībām radīto zaudējumu atlīdzināšanai, iesniedzējtiesa vaicā, vai šīs prasības atbilst tās dalībvalsts tiesībām, kuras teritorijā šīs tiesības ir piemērotas, vai arī Regulas Nr. 6/2002 89. panta 1. punkta d) apakšpunkts ir

jāsaprot tādējādi, ka uz minētajām prasītām attiecas to dalībvalstu tiesības, kurās ir veikts pārkāpums. Šajā ziņā tā norāda, ka saistība tikai ar dalībvalsts tiesībām varētu tikt attaisnota, raugoties no efektīvu tiesību piemērošanas viedokļa, bet Regulas Nr. 6/2002 89. panta 1. punkta d) apakšpunkts varētu būt pretrunā šim risinājumam.

- 52 Pirmkārt, runājot par prasību iznīcināt pārkāpuma produktus, no Regulas Nr. 6/2002 89. panta 1. punkta, kura a) apakšpunktā ir paredzēts aizliegums pārkāpt vai draudēt pārkāpt [Kopienas dizainparauga] tiesības un b) un c) apakšpunktā ir paredzēts konfiscēt pārkāpuma produktus un materiālus un darbarīkus, kas ir izmantoti pārkāpumā, izriet, ka minēto produktu iznīcināšana ietilpst d) apakšpunktā norādītajās “citās apstākļiem atbilstīgās sankcijās”. No tā izriet, ka saskaņā ar šīs regulas 89. panta 1. punkta d) apakšpunktu šai prasībai piemērojamās tiesības ir tās dalībvalsts likums, tostarp starptautiskās privāttiesības, kurā ir veikts pārkāpums vai lietoti draudi veikt pārkāpumu.
- 53 Otrkārt, attiecībā uz prasību par zaudējumu, kas radīti ar personu, kuras veikušas pārkāpumu vai draudējušas veikt pārkāpumu, darbībām, atlīdzināšanu un prasību saņemt informāciju par šīm darbībām nolūkā noteikt šo zaudējumu, ir jākonstatē, ka, savukārt, pienākums sniegt šādu informāciju un atlīdzināt zaudējumus nav uzskatāms par sankciju Regulas Nr. 6/2002 89. panta izpratnē.
- 54 Tādējādi atbilstoši Regulas Nr. 6/2002 88. panta 2. punktam šī sprieduma iepriekšējā punktā norādītajām prasībām piemērojamās tiesības ir Kopienas dizainparaugu tiesas, kurā lieta tiek izskatīta, valsts tiesības, tostarp starptautiskās privāttiesības. To turklāt apstiprina šīs regulas preambulas 31. apsvēruma, saskaņā ar kuru tā neizslēdz iespēju dizainparaugiem, kas tiek aizsargāti ar Kopienas dizainparaugu, piemērot dalībvalstu tiesību aktus, kas attiecas uz civiltiesisko atbildību.
- 55 Ņemot vērā šos apsvērumus, uz sesto uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 6/2002 89. panta 1. punkta d) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka prasībai par pārkāpuma produktu iznīcināšanu piemērojamās tiesības ir tās dalībvalsts tiesības, tostarp starptautiskās privāttiesības, kurā ir veikts pārkāpums vai lietoti draudi veikt pārkāpumu. Prasībai par zaudējumu, ko radījušas personas, kuras veikušas šīs darbības, atlīdzināšanu un prasībai saņemt informāciju par šīm darbībām atbilstoši šīs regulas 88. panta 2. punktam ir piemērojamas Kopienas dizainparaugu tiesas, kurā lieta tiek izskatīta, valsts tiesības, tostarp starptautiskās privāttiesības.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 56 Attiecībā uz pamatlietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

- 1) Padomes 2001. gada 12. decembra Regulas (EK) Nr. 6/2002 par Kopienas dizainparaugiem 11. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka var tikt uzskatīts, ka par dizainparaugu parastā uzņēmējdarbības gaitā ir varējis uzzināt to personu loks, kuras ir specializējušās attiecīgajā nozarē un darbojas Eiropas Savienībā, ja attiecīgā dizainparauga attēli ir izdalīti tirgotājiem, kuri darbojas šajā nozarē, – tas ir jāizvērtē Kopienas dizainparauga tiesai, ņemot vērā izskatāmās lietas apstākļus;**
- 2) Regulas Nr. 6/2002 7. panta 1. punkta pirmais teikums ir jāinterpretē tādējādi, ka var tikt uzskatīts, ka par dizainparaugu, kaut gan tas ir atklāts trešajai personai bez tieši vai netieši izteikta konfidencialitātes nosacījuma, parastā uzņēmējdarbības gaitā nav varējis uzzināt to personu loks, kuras ir specializējušās attiecīgajā nozarē un darbojas Eiropas Savienībā, ja tas**

ir darīts pieejams tikai vienam attiecīgās nozares uzņēmumam vai ir ticis izstādīts tikai kāda uzņēmuma izstāžu telpās, kurš neatrodas Savienībā, – tas ir jāizvērtē Kopienas dizainparaugu tiesai, ņemot vērā izskatāmās lietas apstākļus;

- 3) Regulas Nr. 6/2002 19. panta 2. punkta pirmā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka aizsargātā dizainparauga īpašniekam ir jāpierāda, ka apstrīdēto izmantošanu rada šī dizainparauga kopēšana. Tomēr, ja Kopienas dizainparaugu tiesa konstatē, ka gadījumā, ja minētajam īpašniekam būtu jāuzņemas pierādīšanas pienākums, tas var padarīt neiespējamu vai pārmērīgi grūtu to iegūšanu, lai nodrošinātu efektivitātes principa ievērošanu, tai ir pienākums izmantot visus procesuālos līdzekļus, kas tai ir pieejami saskaņā ar valsts tiesībām, lai novērstu šīs grūtības, tostarp, vajadzības gadījumā, piemērojot valsts tiesību noteikumus, ar kuriem ir paredzēti pierādīšanas pienākuma grozījumi vai priekšrocības;
- 4) noilgumu un prasības celšanas termiņa izbeigšanos, uz ko varētu atsaukties aizstāvībai pret prasību, kas celta, pamatojoties uz Regulas Nr. 6/2002 19. panta 2. punktu un 89. panta 1. punkta a) apakšpunktu, regulē valsts tiesības, kuras ir jāpiemēro, ievērojot līdzvērtības un efektivitātes principus;
- 5) Regulas Nr. 6/2002 89. panta 1. punkta d) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka prasībai par pārkāpuma produktu iznīcināšanu piemērojamās tiesības ir tās dalībvalsts tiesības, tostarp starptautiskās privāttiesības, kurā ir veikts pārkāpums vai lietoti draudi veikt pārkāpumu. Prasībai par zaudējumu, ko radījušas personas, kuras veikušas šīs darbības, atlīdzināšanu un prasībai saņemt informāciju par šīm darbībām atbilstoši šīs regulas 88. panta 2. punktam ir piemērojamas Kopienas dizainparaugu tiesas, kurā lieta tiek izskatīta, valsts tiesības, tostarp starptautiskās privāttiesības.

[Paraksti]